

РЕШЕНИЕ

№ 6501

гр. София, 18.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и четвърти ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Силвана Гълъбова

Членове: Георги Ст. Чехларов
Георги Стоев

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Силвана Гълъбова Въззивно гражданско дело
№ 20231100504261 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 – 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на ответника „Т.“ ЕАД срещу решение от 12.01.2023 г. по гр.д. №62606/2020 г. по описа на СРС, 74 състав, в частта, в която жалбоподателят е осъден да заплати на „У. Т.“ ЕООД на основание чл.79 ал.1 ЗЗД вр. чл.372 ТЗ вр. чл1 пар.1 Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки /CMR/ и чл.86 ал.1 ЗЗД вр. чл.294 ТЗ сумата от 2717,53 лв., представляваща неплатена част от възнаграждение за Т.портни услуги в ЕС с релация Полша – България, за които услуги е издадена фактура №15076/28.04.2020 г. на стойност 4459,30 лв., ведно със законната лихва от 14.12.2020 г. до окончателното плащане, и сумата от 213,30 лв., представляваща лихва за забава за периода 29.05.2020 г. – 13.12.2029 г., както и разноски по делото.

В жалбата се твърди, че решението е недопустимо, тъй като съдът се е произнесъл свръхпетитум, неправилно и постановено при превратно тълкуване и прилагане материалния закон, и съществено нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост. Сочи, че процесната фактура е приета като доказателства по делото след настъпилата преклузия, както и че съдът не е обсъдил всички събрани по делото доказателства. Поддържа, че неправилно съдът е определил цената на извършения превоз по реда на чл.162 ГПК, тъй като по делото е установено договорената между страните цена. Предвид изложеното, жалбоподателят моли въззивния съд да отмени решението и да отхвърли изцяло предявените иски. Претендира разноски.

Въззиваемата страна „У. Т.“ ЕООД в срока за отговор по чл.263 ал.1 ГПК оспорва жалбата и моли първоинстанционното решение да бъде потвърдено Претендира разноски.

Решението не е обжалвано от ищеца в частта, в която предявените осъдителни иски са отхвърлени за разликата над посочените по-горе размери, поради което е влязло в сила в тази му част.

Съдът, като обсъди доводите във въззивната жалба относно атакувания съдебен акт и събраните по делото доказателства, достигна до следните фактически и правни изводи:

Жалбата е подадена в срок и е допустима, а разгледана по същество е **неоснователна**.

Съгласно разпоредбата на чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – т.1 от ТР №1/09.12.2013 г. по тълк.д. №1/2013 г. на ОСГТК на ВКС. Настоящият случай не попада в двете визирани изключения, поради което въззивният съд следва да се произнесе по правилността на решението само по наведените оплаквания в жалбата.

Процесното първоинстанционно решение е валидно и допустимо. Неоснователни са твърденията на въззивника, че е налице произнасяне на свърхпетитум от първоинстанционния съд. Предмет на производството пред СРС, 74 състав, са парични вземания за неплатен остатък в размер на 3259,28 лв. от възнаграждение по договор за превоз в общ размер на сумата от 4459,30 лв. с ДДС и съответната мораторна лихва за периода 29.05.2020 г. – 13.12.2020 г. С постановеното от СРС решение, предмет на настоящето въззивно производство, осъдителните иски са уважени съответно до размера на сумата от 2717,53 лв. – главница, и 213,30 лв. – мораторна лихва, като в мотивите съдът е приел, че общият размер на възнаграждението по договора за превоз е 3917,53 лв., от който размер е приспаднал платената част от 1200,00 лв., т.е. не е налице свърхпетитум.

Решението е и правилно. Фактическа обстановка е установено правилно от СРС, поради което въззивният съд не излага собствена такава, а от правна страна намира следното:

Предявените иски са за реално изпълнение на задължението за заплащане на дължимата цена по договор за превоз на стоки и съответната лихва за забава.

В тежест на ищеца е да установи възникването на облигационно отношение между него и ответника, по силата на което за ответника е възникнало задължението за плащане на уговореното възнаграждение.

В тежест на ответника е да докаже положителния факт на плащането.

По делото не е спорно и е установено, че страните са били в трайни търговски отношения, по силата на които ответното дружество е възлагало на ищеца извършване на Т.портни услуги, вкл. и процесната по дестинацията Полша – България, извършена през периода 23.04.2020 г. – 27.04.2020 г., както и че услугата е извършена. Не е спорно и че за процесната Т.портна услуга ответникът е заплатил на ищеца възнаграждение в размер на сумата от 1200,00 лв. Спорът по делото е съсредоточен върху размера на възнаграждението за извършения превоз.

Съгласно разпоредбата на чл.372 ал.1 ТЗ, товародателят плаща възнаграждението при сключването на договора, освен ако не е уговорено друго. От събраните по делото доказателства, вкл. и от показанията на разпитаните по делото свидетели, преценени поотделно и в тяхната съвкупност, което е извършил и първоинстанционният съд, противно на твърденията на въззивника във въззивната жалба, не се установява при условията на пълно и главно доказване размерът на договореното между страните по договора възнаграждение за процесния превоз. Настоящият въззивен състав също не кредитира показанията на двамата свидетели в частта относно размера на договореното възнаграждение, доколкото същите са неясни и противоречиви, и с оглед разпоредбата на чл.172 ГПК. Ето защо и доколкото претенцията на ищеца е установена по основание, но

няма достатъчно данни за размера и, следва да се приложи правилото на чл.162 ГПК, а с оглед търговския характер на сделката, по аналогия следва да се приложи и разпоредбата на чл.326 ал.2 ТЗ, съгласно която, ако цената не е определена и не е уговорено как ще бъде определена, се смята, че страните са се съгласили с цената, която обикновено се плаща по време на сключване на договор за подобни превози.

Ирелевантно е твърдението на въззивника за допуснати от първоинстанционния съд процесуални нарушения, с оглед приемането на фактура №15076/28.04.2020 г. като писмено доказателство след настъпването на преклузията по чл.146 ал.2 ГПК, доколкото същата не установява размера на договореното между страните възнаграждение по договора за превоз, поради което и въззивният съд намира, че не следва да обсъжда доводите, касаещи допуснати от първоинстанционния съд процесуални нарушения, досежно приемането на тази фактура като доказателство по делото.

Не следва да бъдат обсъждани и останалите представени и приети като доказателства по делото фактури, касаещи извършване на други превози, доколкото същите касаят или различни релации, или различни периоди.

От приетото по делото заключение на СТЕ, което и настоящият съдебен състав кредитира изцяло, се установява, че средната пазарна цена на процесната Т.портна услуга към датата на извършването и възлиза на сумата от 2003,00 евро без ДДС или 2403,60 евро с ДДС, който и размер следва да се приеме за дължимо възнаграждение по процесния договор за превоз, но с оглед на диспозитивното начало на ищеца се дължи соченият от него размер или сумата от 4459,30 лв., а след приспадане на платената част от 1200,00 лв. му се дължи сумата от 3529,28 лв.

Фактическият състав на претенцията за лихва за забава по чл.86 3ЗД включва кумулативно следните елементи: наличие на главен дълг и забава в погасяването му. Моментът на забавата се определя според уговореното от страните, а ако не е уговорено – съобразно диспозитивното правило на чл.372 ал.1 ТЗ, поради което и съдът намира, че ответникът е в забава от 29.05.2020 г.

С оглед гореизложеното и поради частично съвпадение на крайните изводи на настоящата инстанция с тези на първоинстанционния съд, както и предвид и забраната за влошаване положението на жалбоподателя, въведена с разпоредбата на чл.271 ал.1 изр.2 ГПК, обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

С оглед изхода на делото и направеното искане, на въззиваемата страна на основание чл.78 ал.3 ГПК се дължат разноски във въззивното производство, но доколкото същата не е представила доказателства за направени такива, то и не следва да и бъдат присъждани.

Воден от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №20074149/12.01.2023 г., постановено по гр.д. №62606/2020 г. по описа на СРС, ГО, 74 състав, **в обжалваната му част.**

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____